

Ilie CRAIOVEANU

TREPTLE DEFINIRII

Ilie Craioveanu - schiță autobiografică

M-am născut pe 25 ianuarie 1947, în fostul sat Vârâți, azi Jiu, comuna Livezi, județul Dolj. Fiind perioada sărbătorilor de iarnă, se presupune că tata mi-a înregistrat nașterea mai târziu. De fapt, m-aș fi născut pe 25 decembrie 1946.

Primii ani i-am petrecut în satul mamei, apoi ne-am mutat la Podari, după ce s-a construit noua casă. Școala primară, clasa a întâia și-a doua, am învățat în sediul fostei primării, apoi întreaga clasă am fost mutați la școala din centrul satului Podari. Anii de școală s-au adunat și am urmat Școala profesională, trimis de Fabrica de zahăr din comună. După terminarea școlii profesionale, la Tg. Mureș și Roman, după angajare, în toamnă, m-am înscris prin examen, la Liceul „Tudor Arghezi” din Craiova, situat atunci pe str. Vasile Alecsandri.

După primii doi ani de liceu (la seral), întrerup școala pentru stagiul militar, în perioada iunie 1967-decembrie 1968. Apoi mă angajez la SUT Craiova, în aprilie 1969. Termin liceul în 1971, cu diplomă de bacalaureat în sesiunea din toamnă. Îmi încerc șansa la Facultatea de Litere din Craiova, fără succes. Același rezultat în anul următor, la facultatea din Tg. Mureș.

Viața își urmează cursul, cu bucurii și dureri, cu iubiri și despărțiri, muncind în diverse locuri: Uzina Poiana Cămpina (reparații capitale, 1974-75) sau pe șantierele de irigații din Oltenia (după un an de Școală de maiștri mecanici la Cernavodă, 1976). În decembrie 1989 eram maistru la autobaza auto TCIF. În aprilie 1993 m-am pensionat medical de la TCIF Craiova.

Nu pot să-mi schițez biografia fără a-i aminti pe distinșii mei profesori de română de la Liceul „Tudor Arghezi” (seral) – doamna Elena Dodon și domnul Petre Haneș, adevărați mentori pentru mine și colegii mei. Versurile încep să se închege în poezii, chiar îmi este publicată una (*Iată soarele*) în revista liceului, „Bilete de ucenici”.

În 1966-1967 particip activ la ședințele cenaclului literar „Tradem”, condus de poetul și pictorul Gheorghe Lungu. Aici îl însoțesc pe consăteanul meu Ilie Tudor, poet remarcat de Arghezi, bun prieten și înțelept sfătuitor. Împreună am încercat să punem bazele unui cenaclu literar local. N-a fost posibil, piedicile puse de autorități au fost prea multe.

În timpul stagiului militar, marcat de iubirea pentru o fată din Segarcea, am scris nuvela *Obsesia* ce va da titlul volumului de proză apărut în 2017. Tot în 2017 mi-a apărut și volumul de versuri *Poemele maturității*.

La peste o jumătate de veac distanță de la acea *obsesie* a tinereții am încă energie și inspirație, dovadă – volumul de față și romanul autobiografic aflat în lucru tot la editura Universității din Craiova.

Ilie CRAIOVEANU

TREPTLE DEFINIRII

**Editura UNIVERSITARIA
Craiova, 2020**

Copyright © 2020 Editura Universitaria
Toate drepturile sunt rezervate Editurii Universitaria

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
CRAIOVEANU, ILIE

Treptele definirii / Ilie Craioveanu. - Craiova : Universitaria, 2020

ISBN 978-606-14-1573-1

821.135.1

Fugitive note de lectură

Orice treaptă implică eforturi de mai multe feluri. Mai întâi efortul fizic și disciplina pe care și-o impune corpul hotărât să învingă starea gravitațională, apoi efortul de-a strabate spațiul spre înalt, în direcția „sus”, apoi cel de a te concentra asupra bucății de materie ce îți asigură înălțarea, cel de a duce piciorul rămas în urmă la nivelul celuilalt și, în sfârșit, cel de a aduce gândurile în prezent. Pe acest ultim efort îl cere constant poezia.

Ce e, cum e, dacă e, dacă se poate numi așa și pentru câtă vreme, oricum, versul stârnește întrebări și rar, foarte rar, raspunde la ele.

Cele cinci trepte care alcătuiesc volumul de față sunt tot atâtea deschideri umane. Teme cotidiene transformă banalul în vers și stau, credem noi, sub spectrul complicat al intertextualității. „Inter-„ este aici, în același timp, suprapunere și alăturare. Manifestat vădit, indicat în subtitluri, în dedicații sau integrat ca „voce”, intertextul își alege traseul inspirației în zona numelor de rezonanță ale poeziei. Vecinătate subtil sugerată, fără alte conotații sau pretenții decât simpla conlocuire paginală. Și totuși, ecoul înobilează prin repetiție și prin puterea de sugestie a unor sensuri noi. Între ritmuri mioritic sacadate sau ronduri sonore barbiene, poezia de față poposește în lumea casnică, în cea a ritualurilor morții și vieții, a gestului obișnuit, a faptei zilnice imperturbabil repetate, similar, până la monotonie, de toți și de toate.

Să spui că Pământul e frumos e o frază banală, un loc comun; să demonstrezi că în orice minut acest adevăr este valabil, e deja semn de măiestrie.

Compus din multe memorabile frânturi de vorbe, din imagini insolite sau sonorități imitative atent combinate, volumul de față este cu atât mai merituos cu cât are forța de a transforma omul simplu, autorul lui – într-un poet.

Cecilia Condei

Confesiune

Poezia vârstei a treia - subiectul predilect al scrierilor mele. Poate din această cauză, n-am debutat mai devreme. Trebuia să acumulez atâtea cunoștințe și experiențe pentru a putea scrie, pentru a avea dreptul să vorbesc în cunoștință de cauză, despre problemele celor aflați pe această treaptă a vieții.

Eu vorbesc în scrierile mele despre drama celui ajuns la o vârstă înaintată și care constată că, din câți au plecat în viață împreună din perioada copilăriei, tot mai puțini au rămas și de-aici conflictul cu realitatea imediată, cotidiană.

Dialogul în seri de melancolie și regret - un ținut în care umbrele dezvelesc poveștile spuse odată.

În dialogul meu cu viața, fac o trecere în revistă a destinului celor plecați mai devreme, urmându-și Destinul, pe-al cărui răboj și-au urmat cursul vieții lor.

Autorul vede, privind retrospectiv, cum au ars, unii prea repede, alții au avut un destin nedrept, crud.

Dialogul este unul interior, în care autorul pune întrebările și-n lipsa celor plecați, tot el răspunde:

„Eu le-am spus, să ardă mai încet,
Însă flacăra ce i-a cuprins...”

Sarcina poetului, e aceea de-a aduna acele povești de viață/destine/ și-apoi să le povestească nepoților și celor ce vor veni, ca ei să nu mai comită acele greșeli.

Poemele sunt poveștile vârstei a treia, cu obsesiile și dramele sale. Despre finalul care pune atâtea probleme, existențiale retoric, întreabă:

„Ce rost au avut,
Acele alergări, acele lupte?”

Asta-i menirea povestitorului, să ducă ca pe-o povară, poveștile de viață, ale celor plecați. Drama omului, privind retrospectiv, așteptându-și finalul. Poate este un pic pesimist poetul, dar întrebările sunt ca și constatările, dureroase, știind ce va urma.

Constatarea nu e o revoltă, dar întrebările, trebuie puse!

„Am plecat în viață, mulți copii,
Și aveam în priviri, acea limpezime,
De se minuna și soarele dimineața,
Când îl salutăm cu brațe de bucurie!”

Treapta I   COPILĂRIA

COPILĂRIA

Copilăria mă cheamă-n fața unui tribunal,
Ca-n fața unei ireversibile datorii.
Continuu ca pe-o imensă povară de suflet,
Port în mine chemarea nesfârșitelor câmpii.
Un anotimp al lungilor veri desculțe,
Cu ochii la vârsta mirării, sub arcade imense,
Distilez imaginea unei văi mărginite,
Doar la orizonturi, de-un verde brâu, intens
imens,
aruncat între nemărginirea
Adormită pe umăr de calme creste,
Iar steaua-mi pitică, alergând ore-n delir,
Curcubeu, arc colorat, răsfrânt în uimire
Ca-ntr-o poveste!

LA SCĂLDAT

Între teamă și tentație, frica e trează,
Unduitoare valuri mă cheamă
Spre mal. Datoria, fiori îmi strecoară,
În trupul necopt, dar viața veghează.
Neștiutul timp al creșterii naște dorințe,
Iar pe chipul searbăd, înflorește,
Subit, floarea speranței. În vis,
Îl urmează un gând de măreață vacanță.
Somnul, sub brăul verde-al pădurii,
Mă-nfășoară, pulsând în picioare obosite,
Stropi ultimi de viață și-n fugă,
Mă prăbușesc la umbră de răcoroase sălcii.

HAI, COPILE, SĂ VISĂM!

Îi spun: Hai copile, să visăm.
Timid ferestre se închid, se ferecă uși,
Dinapoia cărora pândesc ochi și urechi,
Scrutează depărtările și vin flămânde la priveghi.
Cuminți, se așează la masa însetatului.
Marele praznic poate începe:
Alese bucate, puține ca număr,
Însă din plin abundă, la masă.
Singur consumator, mă înfrupt acum,
Din trupul copilăriei, pe-o pajiște verde,
Lângă cișmeaua, unde se spun povești,
La umbră de trei falnici, plopi înalți.

E ora amintirilor!...

Pași de nesomn, obsedant, cheamă,
Trupul spre alba-ntrupare: patul cald.
Mama, atentă cu copilul obosit,
De grijile și neîmplinirile de peste zi.
Cuminte, mă așez la ospăț,
Din dulce somn, mă înfrupt,
Î-l chem cu brațe de-aduceri aminte,
Și-i spun: Hai, copile, să visăm!
Plecăm apoi, îmbrățișați, pe cărări,
Tainice poteci, străbatem, înlănțuiți,
Un tărâm de falnică întrupare,
Unde noaptea noastră, are două dimineți.
- Bună dimineața, noapte cu două dimineți!
Apoi începe hora de iele și neant–Visul!

SOLIE

Din focul viu, nestins, gândire,
Înălțam ieri măiestre păsări,
Spre înaltul, neștiutul țărâm,
Cârduri, cârduri, repede plecau.

Mă legam continuu de necunoscut,
Și fericit înălțam scânteietoare zmeie,
Le trimiteam, îndrăzneți curieri,
Solie pentru anotimpuri viitoare.

MIRAJUL PLOPILOR ÎNALȚI

Trei plopi înalți și-un limpede izvor,
Ademenitor tărâm de umbră și liniște.
În amiezi fierbinți, poposeam singuratic,

Eu,
Fugăritul de-o turmă-n dezmăț ierbivor.

Și azi, mirajul plopilor înalți,
Coloane susținând cerul, mă cheamă,
Tămăduitor izvor de liniște și pace,
Nestinsa sete a turmei, să adape.

În dimineți cu roua în priviri,
Urcam însoțit de ciripit de păsări,
Înspre poiana, unde turmele pășteau,
Iar vise de copil, sfios înmugureau.

Dimineți desculțe, urcă lacrima-n obraz,
Pași de plânset, urmau flămânda turmă,
Strigăte sfâșiau văzduhul, frica înălța zid,
Răzvrătitelor oițe, spre verdele tentant.

PEISAJ

Timpul aleargă, netulburat,
În ritmul său ancestral,
Odată cu el, viața se rotește-n spirală,
Până când trăirea devine banală.

La început, bătălia mea
Cu timpul, se dădea dimineța,
Când odată cu răsăritul,
Mă luam la întrecere cu spațiul.

La amiază, m-a așteptat soarele,
Fixat perpendicular, pe bățul meu- ceas solar.
O clipă întors cu spatele, depășindu-mă,
Am rămas uimit de traiectoria,

Ce-o desenam laolaltă cu soarele!
Spațiul limitat de orizontul în extensie.
Uneori, ne oprea din neopritul mers,
Doar susurul de ape reci,

Când poposeam cuminiți, lângă izvoare.
Loc de popas, alunul uriaș,
Înfipt semeț în coasta dealului abrupt.
Setea astâmpărată, ne îndemna apoi,

Spre amurgul roșiatic, fixat,
Pe coama dealului răsfrânt, oglindit,
În albia râului șerpuitor.

Treci zi,
Treci noapte,
Apropie-te moarte!

QUO VADIS, COPILĂRIE ?

Răscrucea dintre legendă și realitate.
Vis și adevăr!
În fiecare zi, pentru a-i mulțumi copilului de ieri
Gingașul fruct, mâine, falnic stejar.

Cea mai frumoasă clipă,
Tăcută, nedeslușită în timp,
Dinspre care mă îndrept.
Quo vadis, Omule?

Rătăcea, misteriosul, pe străzi.
Plecat să vestească:
Un nou răsărit,
Pentru pasărea mea,
Cu aripi de foc.
Să pot muri în locul ei.

DEFINIȚII

Geneza

Pământul, cerul,
Se depărtau,
Și se roteau,
Norii negri în delir.

Taina

Veghind în întuneric,
Nu putea pătrunde,
Mult căutata taină,
A luminii crude.

Blestem

Brațul vestejit apucă,
Fulgere și împletește,
Bici de trăsnete, nălucă,
Și le-aruncă spre ferestre.

Pribegie

Hei, omule! Mi-ai speriat,
Trimițând spre cer,
Ultimele mele, păsări albe,
Cu taine care-n umbră, pier.

Tentația

Nepăsător, mă îndrept,
Spre locul,
De unde credeam,
Că vine lumina.
Ducea un gând,
În noapte, așteptând!

Ritual

Lumânări aprinse, fum de vis,
Scormonesc în ceață-oglinda,
Și răstălmăcit pe iris,
Își urma din neguri, pilda.

Astenie

Pasul plecat din casa,
Primelor raze-n ferestre roze,
Își caută-n amurg aleasa,
Pentru. timpul mușcat de nevroze.

Im memoriam

Își amintea de ultimul popas,
Un gând curat, venit buimac,
Pe-acest tărâm, o clipă a rămas,
Să populeze darnic un tărâm sărac.

Îndoiala

Un gând, a fulgerat,
O clipă, solitar,
Mi-ai strecurat în suflet,
Îndoiala.

Nemărginirea

Trecea un călător,
În strai de cerșetor.
Pe drumul de uitare,
Popasul lui fiindu-mi chemare